

Crna Gora
Opština Kolašin
Služba predsjednice opštine
Broj: 02-3214
Kolašin, 02.10.2017.godine

Na osnovu člana 22 a u vezi sa članom 8 Odluke o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova (Sl.list CG-opštinski propisi br.12/12) i člana 58 Statuta opštine Kolašin ("Sl.list RCG" – opštinski propisi, br. 25/04, 31/04, 34/06 i "Sl.list CG" – opštinski propisi, br.41/10), predsjednica Opštine donosi

ZAKLJUČAK

- 1. Utvrđuje se Nacrt Lokalnog akcionog plana i plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti na teritoriji opštine Kolašin (2018-2022).**
2. Nacrt Plana je pripremio Sekretarijat za finansije i opštu upravu.
3. Nacrt Plana stavlja se na javnu raspravu u trajanju od 15 dana, počev od 03.10. do i sa 18.10.2017.godine.
4. **Javnu raspravu će sprovesti Sekretarijat za finansije i opštu upravu po Programu javne rasprave koji je sastavni dio ovog Zaključka.**
5. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

predsjednica

Željka Vuksanović

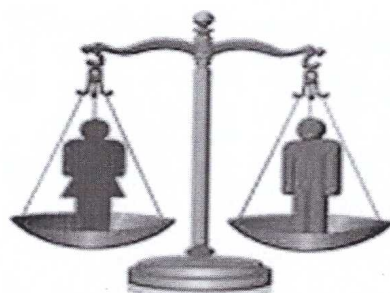
Željka Vuksanović

PROGRAM JAVNE RASPRAVE

za

Nacrt Lokalnog akcionog plana i plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti na teritoriji opštine Kolašin (2018-2022)

1. Javna rasprava o Nacrtu Plana traje 15 dana, počev od 03.10. do i sa 18.10.2017.godine i sprovede je Sekretarijat za finansije i opštu upravu opštine Kolašin.
2. Nacrt Plana objaviće se na internet sajtu opštine Kolašin www.kolasin.me.
3. Uvid u Nacrt Plana moguće je izvršiti i u prostorijama Sekretarijata za finansije i opštu upravu radnim danima od 13 do 15 sati.
4. Primjedbe i sugestije na Nacrt Plana učesnici u javnoj raspravi mogu dostavljati Sekretarijatu za finansije i opštu upravu preko pisarnice opštine Kolašin i na e-mail kolasin.privreda@gmail.com zaključno sa 18.10.2017.godine.
5. Centralna javna rasprava održaće se **10.10.2017.godine u maloj Sali Centra za kulturu sa početkom u 11 sati.**

**Lokalni akcioni plan i plan aktivnosti
za postizanje rodne ravnopravnosti na teritoriji Opštine Kolašin
(2018 -2022)
(Nacrt)**

Sadržaj :

1. Uvod.....	3
2. Pravni okvir	4
3. Presjek stanja rodne ravnopravnosti na teritoriji opštine Kolašin.....	10
3.1. Demografski presjek	10
3.2. Obrazovanje.....	10
3.3. Zdravstvo.....	12
3.4. Ekonomija i održivi razvoj.....	12
3.5. Nasilje nad ženama	13
3.6. Politika i odlučivanje.....	14
3.7. Mediji, kultura, sport.....	15
4. Tabelarni prikaz....	16

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

1. Uvod

Lokalni akcioni plan za postizanje rodne ravnopravnosti 2018-2022 je prvi po redu dokument opštine Kolašin koji je baziran na principima rodne senzibilnosti. Potkrepljenje za ovaj lokalni dokument leži u međunarodnim i domaćim pravnim okvirima. S obzirom da naša opština po prvi put izrađuje dokument koji se odnosi na rodnu ravnopravnost, plan aktivnosti koje smo predvidjeli su osnova za svaki naredni plan aktivnosti iz oblasti rodne ravnopravnosti, koji se bude kreirao. Ovim lokalnim planom osvrnut ćemo se na nekoliko segmenata :

1. Obrazovanje
2. Zdravstvo
3. Ekonomija
4. Nasilje nad ženama
5. Mediji, kultura i sport
6. Politika i institucionalni mehanizmi

Diskriminacija se prepoznaje kao politički neprihvatljiva, ekonomski neisplativa i zakonski sankcionisana. Savjet evropskih opština i regiona je 2006. godine usvojio Evropsku povelju o jednakosti muškaraca i žena na lokalnom nivou. Iste godine je predstavljena u Stokholmu i u Briselu na konferenciji Savjeta Evrope o ravnopravnosti između žena i muškaraca, odnosno Odboru Evropskog parlamenta.

Ovom poveljom se podrazumijeva da u jednoj državi, društvu, lokalnoj zajednici, organizaciji postoji jednaka mogućnost kako za žene i muškarce tako i za osobe koje se drugačije rodno izjašnjavaju u kulturi, politici, obrazovanju, ekonomiji i socijalnim pitanjima. Crna Gora je napravila značajan pomak u implementaciji postulata rodne ravnopravnosti. Na državnom nivou postoji Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore kao i Kancelarija za ravnopravnost polova.

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

U opštini Kolašin memorandum o saradnji između Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Glavnog grada i Opštine potpisan je 2012.godine . Odluka o ravnopravnosti polova je donesena 2013.godine a Savjet za rodnu ravnopravnost je formiran 2014.godine.

2. PRAVNI OKVIR

LAPRR, za period od 2018 -2022.godine, se zasniva na nacionalnom zakonodavstvu i međunarodnim instrumentima za ljudska prava, odnosno na pravnim dokumentima Ujedinjenih nacija, Savjeta Evrope i Evropske unije. Ravnopravnost polova u svim područjima života i rada na lokalnom nivou predstavlja ispunjenje jednog od osnovnih principa iz domena ljudskih prava i sloboda. Jednakost i ravnopravnost polova nisu samo pitanja socijalne pravičnosti i pravednosti, nego predstavljaju elementarni uslov za društveni i ekonomski razvoj lokalne zajednice, sa posebnim naglaskom na smanjenje siromaštva i poboljšanje kvaliteta života svih građana i građanki.

2.1. Međunarodni pravni izvori

Dokumenta Ujedinjenih nacija

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (1948)
- Konvencija o političkim pravima žena (1952)
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966)
- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966)
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW, 1979)
- Deklaracija o eliminaciji nasilja nad ženama (1993)
- Pekinška deklaracija i platforma za akciju (1995)
- Univerzalna deklaracija o demokratiji (1997)
- Opcioni protokol uz CEDAW (1999)
- Rezolucija 1325 (2000) Žene, mir i bezbjednost
- Milenijumski razvojni ciljevi (2000)

Dokumenta Savjeta Evrope:

- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda
- Evropska socijalna povelja
- Preporuka R(2003)3 o uravnoteženom učešću muškaraca i žena u javnom i političkom odlučivanju
- Preporuka R(98)14 o integrisanju rodnog principa u javnu politiku
- Preporuka R(96)5 o pomirenju radnog i porodičnog života
- Preporuka R(90)4 o neseksističkoj upotrebi jezika
- Preporuka R(2002)5 o zaštiti žena od nasilja
- Preporuka R(2007)17 o standardima i mehanizmima za postizanje rodne ravnopravnosti
- Rezolucija 176 (2004) o uvođenju načela rodne ravnopravnosti na regionalni i lokalni nivo
- Priručnik – rodno budžetiranje praktična implementacija CDEG (2008)15
- Preporuka R1921(2010) - rodno budžetiranje kao sredstvo za očuvanje ženskog zdravlja
- Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (maj 2011), ratifikovana u Skupštini Crne Gore Zakonom o potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici.

Dokumenta Evropske unije:

- Amsterdamski ugovor
- Direktiva 75/117/EEZ o primjeni principa jednakog tretmana za žene i muškarce u odnosu na dostupnost zaposlenja, profesionalnu obuku, napredovanje na radnom mjestu (76/2007/EEZ, 79/7/EEZ, 86/378/EEZ)
- Posebnu zaštitu za radnice trudnice, materinstvo i roditeljsko odsustvo utvrđuju sledeće direktive (86/613/EEZ, 92/85/EEZ, 96/34/EEZ)
- Direktiva 76/207/EEZ koja se tiče jednakog tretmana za žene i muškarce u odnosu na pristup zaposlenju, profesionalne obuke, napredovanje na poslu, kao i na uslove rada, poznata kao direktiva jednakog tretmana
- Direktiva 2002/73/EZ koja je dopuna direktive jednakog tretmana i po prvi put jasno definiše seksualno uznemiravanje na radnom mjestu
- Direktiva 2006/54/EZ objedinjuje 6 direktiva i odnosi se na primjenu principa jednakih mogućnosti i jednakog tretmana žena i muškaraca u odnosu na zaposlenje i zanimanje
- Povelja o osnovnim pravima 2000,
- Strategija za ravnopravnost žena i muškaraca 2010 – 2015 (koji predstavlja radni program za rodnu ravnopravnost EK)
- Evropa 2020 – Strategija razvoja

2.2. Domaći pravni izvori

- Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore“ br. 01/07);
- Zakon o rodnoj ravnopravnosti (»Službeni list RCG«, br. 46/07, 73/10 i 35/15);
- Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni list Crne Gore", br. 46/10, 18/15);
- Zakon o zaštitniku ljudskih prava i sloboda ("Službeni list Crne Gore", broj 42/2011, 32/2014);
- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici; ("Službeni list Crne Gore", br. 46/2010);
- Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti (27/13 i 1/15)
- Strategija zaštite od nasilja u porodici 2011 – 2015 (jul 2011);
- Protokol o postupanju institucija u slučajevima nasilja u porodici (25.11.2012.)
- Krivični zakonik Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 70/03, 13/04, 47/06, i „Službeni list Crne Gore“, br. 40/08 i 25/10, 32/11, 40/13 i 56/13)
- Zakonik o krivičnom postupku (Sl.list CG 57/09, 49/10, 47/14-Odluka U.S. CG, 2/15-Odluka U.S. CG, i 35/15)
- Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom (Sl.list CG 35/15);
- Zakon o naknadi štete žrtvama krivičnih djela nasilja (Sl.list CG 35/2015),
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore", br. 49/08, 26/09, 88/09, 26/10, 59/11, 66/12);
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl-list CG 34/14)
- Zakon o zabrani zlostavljanja na radu („Sl. list Crne Gore“, broj 30/12);
- Zakon o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti ("Službenom listu CG", br. 14/10, 45/12,61/13);
- Opšti Zakon o obrazovanju i vaspitanju ("Sl. list RCG", br. 64/02, 31/05, 49/07, i "Sl. list Crne Gore", br. 04/08, 21/09, 45/10, 45/11, 36/13, 39/13, 44/13);
- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Sl. list RCG", br. 39/04 od 09.04.2004, 23/05 od 12.04.2005, 29/05 od 09.05.2005 i "Sl. list Crne Gore", br. 12/07 od 14.12.2007, 13/07 od 18.12.2007, 73/10 od 10.12.2010, 40/11 od 08.08.2011, 14/12 od 07.03.2012);

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

- Zakon o strancima ("Službeni list Crne Gore", 56/14);
- Porodični zakon („Službeni list RCG“, br. 01/07);
- Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći ("Službeni list Crne Gore", broj 20/2011, 20/15);
- Zakon o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list RCG", br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06, i Sl.list CG 46/11 i 14/14);
- Uredba o izmjenama uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave (Sl.list CG br. 5/12, 25/12, 61/12, 20/13 i 17/14),
- Zakon o lokalnoj samoupravi (Sl.list RCG 42/03, 28/04, 75/05, i 13/06, i Sl.list CG br. 88/09, 3/10, 38/12, 10/14)
- Zakon o finansiranju lokalne samouprave (SL.list RCG 42/03,44/03, i Sl.list CG 05/08,74/10, i 1/15),
- Zakon o volonterskom radu (Sl.list CG broj 26/10, 14/12)

U Crnoj Gori na raspolaganju stoje institucionalni mehanizmi za postizanje rodne ravnopravnosti : Odbor za rodnu ravnopravnost ispred Skupštine Crne Gore, Odjeljenje za rodnu ravnopravnost kao sastavni dio Ministarstva za ljudska i manjinska prava , kordinatori /ke u organima i institucijama , kancelarije kordinatorki na lokalnim nivoima, kao i Savjeti za rodnu ravnopravnost u lokalnom parlamentu.

Na lokalnom nivou u Kolašinu postoji jedan institucionalni mehanizam za postizanje rodne ravnopravnosti i to : Savjet za rodnu ravnopravnost Skupštine opštine Kolašin. Takođe, opština ima kordinatora/ ku za pitanja rodne ravnopravnosti pri Sekretarijatu za finansije i opštu upravu.

3. Presjek stanja rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou

3.1. Uvod-demografski presjek

Opština Kolašin pripada sjevernom i središnjem području Crne Gore. Nalazi se na 954 m nadmorske visine. Po veličini teritorije, opština Kolašin zauzima šesto mjesto u Crnoj Gori. U opštini se nalazi 77 naselja.

Prema popisu iz 2011. godine ukupan broj stanovnika na teritoriji opštine iznosi 8380, što je 1,35 % ukupne populacije u Crnoj Gori. Od ukupnog broja stanovnika u opštini 4229 su muškarci (50,47 %) i 4151 su žene (49,53 %). U urbanom (gradskom) području je ukupno 2725 stanovnika ili 32,52 %, dok je u ruralnom (seoskom) području 5655 stanovnika ili 67, 48 %. Opština Kolašin trenutno broji oko 6 hiljada stanovnika.

3.2. Obrazovanje

Obrazovni sistem na području opštine Kolašin čini predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Mrežu školskih ustanova čini : 1 predškolska ustanova , 6 osnovnih i 1 srednja škola.

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

Predškolsko vaspitanje

U opštini imamo jednu predškolsku ustanovu. JPU „ Sestre Radović “ je registrovana sa adresom : Ulica „3.jul. U vrtiću imamo 26 zaposlenih od toga 25 žena i 1 muškarac. Broj upisane djece je 175 od čega 89 dječaka i 86 djevojčica. Na rukovodeće mjesto ustanove je žena.

Osnovno obrazovanje

Osnovno obrazovanje se realizuje u 6 osnovnih škola. Na rukovodećim pozicijama su muškarci, osim u jednoj školi gdje direktorsko mjesto pripada ženi (Škola za osnovno muzičko obrazovanje). U 2016 /2017 školskoj godini u OŠ „ Risto Manojlović“ u Kolašinu polna struktura upisane djece je sljedeća : 299 učenika, 323 učenice. U ovoj ustanovi žena je pomoćnica direktora.

U školi za osnovno muzičko obrazovanje polna struktura upisane djece je sljedeća : 37 učenika i 94 učenice. Rukovodeće mjesto pripada ženi.

U OŠ „ Međuriječje “ iz Međuriječja polna struktura upisane djece je : 6 učenica i 14 učenika. Na rukovodećem mjestu je muškarac.

U OŠ „ Dr Radosav Jagoš Vešović“ - Bare Kraljske , polna struktura upisane djece je sljedeća : 6 učenica i 11 učenika. Struktura zaposlenih je : 8 muškaraca i 8 žena) . Na rukovodećem mjestu je muškarac.

U OŠ „Mojsije Stevanović“ - Manastir Morača , polna struktura upisane djece je sljedeća :10 djevojčica i 16 dječaka. Struktura zaposlenih je : 6 žena i 9 muškaraca. Na rukovodećem mjestu je muškarac.

OŠ „ Vojin Čepić “ iz Dragovića Polja ima sljedeću polnu strukturu : 11 muškaraca i 7 žena kada su u pitanju zaposleni. A kada su u pitanju učenici : 17 dječaka i 15 djevojčica.

Srednje vaspitanje

JUSMŠ „Braća Selić“ ima sljedeću polnu strukturu učenika : 122 učenika i 144 učenice. Na rukovodećem mjestu je žena.

3.3. Zdravstvo

Ukupan broj zaposlenih u Domu zdravlja Kolašin je 48. Od toga žene pokrivaju 39 radnih mjesta, dok je broj zaposlenih muškaraca 10. Rukovodeća mjesta pokrivaju : direktor –žena i pomoćnik direktora –muškarac. Ljekari specijalisti : 2 žene i 2 muškarca ; doktori medicine : 2 žene i 2 muškarca (od kojih 1 žena na specijalizaciji) ; medicinske sestre : 12 žena ; RTG tehničari : 1 žena i 1 muškarac ; Laboratorijski tehničari : 4 žene ; Patronažne sestre : 5 žena ; Ginikološko –akušerske sestre : 3 žene ; fizioterapeutski tehničari : 1 žena i 1 muškarac ; Vozači : 2 muškarca, Higijeničarke : 4 žene , administracija, ekonomska i pravna služba : 4 žene i 2 muškarca .

3.4. Ekonomija i preduzetnici

Preduzeća i preduzetnici

U Crnoj Gori žene su još uvijek na marginama koje rezultiraju različitim vidovima diskriminacije. Diskriminacija nad ženama se dešava po pitanju ostvarivanja osnovnih ljudskih prava. Rodna diskriminacija predstavlja veliki problem svih aspekata društva Crne Gore. To je posebno izraženo kroz učestalu pojavu mobinga nad ženama i nasilja u porodici. Diskriminacija i po pitanju zaposlenja nije ništa manje zastupljena. Datira još od trenutka odabira zanimanja, tradicionalnih rodnih uloga žena , predrasuda itd.

Kada govorimo o preduzeticima, u Kolašinu po registru koji se nalazi u opštini posluje 119 aktivnih trgovaca, od čega 27 žena. U registru lica koja se bave zanatskom djelatnošću se nalazi 37 aktivnih lica od čega 7 žena.

Udio žena među zaposlenim u opštini Kolašin – Od ukupno 1335 zaposlenih lica, žena je 521¹

Udio žena među nezaposlenim u opštini Kolašin - Od ukupno 817 nezaposlenih lica, 321 je žena.

3.5. Nasilje u porodici i Nasilje nad ženama

Nasilje nad ženama predstavlja jedan od većih socijalnih problema u društvu. Brojke koje statistika često prikazuje nijesu pohvalne a prevencija istog nije na zavidnom nivou. Smatramo da je upravo jako bitno raditi na prevenciji nasilja ali nikako angažovanjem samo određenih stručnjaka nego povezivanjem više institucija s obzirom da nasilje spada u višeinstitucionalan problem. U skladu sa izvještajem jedinice MUP-a iz Kolašina obavještavamo da su službenici OB Kolašin u traženom periodu imali sedam prijavljenih i procesuiranih slučajeva nasilja u porodici iz oblasti Krivičnog zakonika. U svih sedam slučajeva krivične prijave su podnesene protiv lica muškog pola, a podnosioci prijava su u šest slučajeva bila lica ženskog pola, dok se u jednom slučaju radi o podnosiocu prijave muškog pola. U periodu januar- decembar 2016. godine je prijavljeno i procesuirano osam Zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka iz oblasti Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i u svih osam slučajeva su zahtjevi procesuirani protiv lica muškog pola, dok su podnosioci prijava u četiri slučaja bila lica ženskog pola, a u preostala četiri slučaja lica muškog pola. Mada prema izvještaju područne jedinice CSR u Kolašinu, u 2016 godini je prijavljeno 12 slučajeva nasilja u porodici, od kojih 9 procesuiranih slučajeva , preostala 3 slučaja nijesu procesuirana , jer su žrtve nasilja odustajale od daljeg postupka. Radi se o 9 slučajeva kod kojih je žrtva nasilja ženskog pola i 3 slučaja kod kojih je žrtva muškog pola. Pri CSR u Kolašinu funkcioniše tim za sprečavanje nasilja u porodici. Potrebno je osnažiti žrtve nasilja da se bore za svoje pravo na život, koje im niko ne može uzeti a ni dati jer im to prirodno pripada. Te je stoga mnogo važno konkretno osnažiti žene i djecu da se svojim “opraštanjem“ nasilja nasilnik samo dodatno ohrabruje u činjenju istog.

¹ MONSTAT SG CG -2016.godina, str, 236

3.6. Politika i odlučivanje

Kolašinska skupština ima 31 odbornika. U sadašnjem sazivu je 20 muškaraca i 11 žena.

Među nosiocima najviše vlasti u Opštini Kolašin, žene su: Predsjednica opštine, Sekretarka skupštine, Glavna administratorica, Sekretarka sekretarijata za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno komunalne poslove, Direktorica JP Vodovod, Direktorica DZ, VD direktorica TO, Direktorica JPU, Direktorica JUSMŠ, Direktorica JUOMŠ.

Kolašin se može pohvaliti sa činjenicom da je u ovoj opštini diskriminacija nad ženama u posljednje vrijeme svedena na manji nivo, ako uzmemo u obzir podatak o broju žena koje se nalaze na rukovodećim mjestima. Naravno, na samoj ideji izgradnje antidiskriminatornog društva treba još raditi, pogotovo kada govorimo o nasilju u porodici i nad djecom. Potrebno je dodatno osnažiti resurse u opštini i ohrabriti ustanove posebno kadrovski, kako bi se ideja zaustavljanja nasilja adekvatno implementirala. Rodna ravnopravnost je zasnovana na ideji društva u kojem su osnovne vrijednosti sloboda, mir, tolerancija, poštovanje ljudskih prava i sloboda, multikulturalnost, demokratija i vladavina prava. Ustavom je zabranjena i posredna i neposredna diskriminacija, te stoga je neophodno razvijati mehanizme sankcionisanja i adekvatnog reagovanja na isto ukoliko ipak dođe do nasilja.

NVO sektor na lokalnom nivou

Na teritoriji opštine Kolašin registrovano je 56 nevladinih organizacija. Od ovog broja njih devet je aktivno. A samo tri žene su na čelu NVO organizacije. Navedene tri NVO se bave problemima diskriminacije i ostvarivanja prava a kada su u pitanju djeca i mladi sa posebnim potrebama i njihovi roditelji, kao i prava žena.

3.7. Mediji

Na državnom nivou čini se da su muškarci i dalje u većini na pozicijama odlučivanja. Iako su žene veoma zastupljene u novinarskoj profesiji ta zastupljenost opada kako se približavamo rukovodećim položajima. Složićemo se, nijesmo još uvijek dosegli nivo rodne ravnopravnosti i tolerancije prema različitosti polova. Međutim, situacija se dosta promijenila u odnosu na prošli vijek ali se čini kao da je diskriminacija po osnovi polova samo promijenila oblik i sada tako lijepo “upakovana“ ostavlja još jači pečat i posljedice.

Saglasni smo da su mediji od ogromnog značaja za jedno društvo. U zavisnosti od načina njihovog plasiranja informacija, obrade tema i konstatacija gradimo viđenje po pitanju neke situacije, oblasti itd. Stoga je jako važno raditi na njihovoj nezavisnosti, objektivnosti i preciznosti. Nerijetko smo svjedoci da se preko medija vrše različiti oblici diskriminacije i marginalizacije. Po pitanju istog je neophodno nešto uraditi i dati podršku razvoju ove društvene oblasti. U lokalnoj zajednici Kolašina postoje 4 predstavnika medija, od kojih su 3 žene i 1 muškarac. Par puta godišnje izlaze Kolašinske novosti. Lokalna zajednica je nekada imala svoju radio i TV stanicu, međutim danas oni ne postoje.

3.8. Lokalni plan akcije

Lokalni plan aktivnosti kao osnovni dokument za postizanje rodne ravnopravnosti ima predviđeni okvir djelovanja za vremenski period od četiri godine. U svakoj oblasti je određen strateški cilj, aktivnosti, nosioci aktivnosti, vremenski period, indikatori i izvori finansiranja. Konstruisanje LAP-a za rodnu ravnopravnost obavlja Sekretarijat za finansije i opštu upravu i isti podnosi izvještaj o planiranom i realizovanom.

Pomoć prilikom izrade smo dobili od Ministarstva za ljudska i manjinska prava u saradnji sa Misijom OEBS –a u Crnoj Gori, u smislu načina i strukture izrade LAP-a. Zahvalnost dugujemo ostalim opštinama koje su nesebično dale primjer dobre prakse kako u kreiranju plana rodne ravnopravnosti tako i u njegovom sprovođenju.

PLAN AKTIVNOSTI ZA POSTIZANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI

1. OBRAZOVANJE

Cilj – Postizanje rodne ravnopravnosti polova u oblasti obrazovanja

Podcilj	Aktivnosti	Nosioci poslova	Rok	Pokazatelji	Izvori finansija
1.1. Formiranje baze podataka o polnoj zastupljenosti nastavnog kadra i učenika/ca	- Sadržaj sa vaspitno obrazovnim ustanovama - Uvid u dokumentaciju	- Nadležni organ lokalne uprave - Kordinatorica za rodnu ravnopravnost - Vaspitno –obrazovna ustanova - Savjet za rodnu ravnopravnost	2018-2022	- Postojanje baze podataka - Podaci objavljeni na zvaničnom sajtu	
1.2. Podsticati rodnu senzibilnost u predškolskim ustanovama, ustanovama osnovnog i srednjeg	- Organizovati edukacije i radionice nastavnom kadru i djeci o RR	- Nadležni organ lokalne uprave - Kordinatorica za rodnu ravnopravnost	2018-2022		Budžet opštine

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

obrazovanja		<ul style="list-style-type: none">-Vaspitno –obrazovna ustanova-Savjet za rodnu ravnopravnost- Pedagoško – psihološka služba		<ul style="list-style-type: none">-Održane edukacije i radionice- Implementacija zakona o RR	
-------------	--	--	--	---	--

2. Zdravlje

Cilj- Zaštita i unapređenje zdravlja žena

Podcilj	Aktivnosti	Nosioci poslova	Rok	Pokazatelji	Izvori finansija
2.1. Podizanje svijesti, informisanje i edukacija žena na lokalnom nivou o značaju preventivnih pregleda i ranog otkrivanja kancera grlića materice	Jednom godišnje organizovati preventivne preglede kod ginekologa za žene iznad 40 godina	Nadležni organ lokalne uprave Dom zdravlja Kolašin Savjet za RR	2018-2022	Obavljene edukacije kroz štampanje letaka Veći broj obavljenih pregleda, kao i veća posjećenost savjetovalištu	DZ Kolašin Ministarstvo zdravlja

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

2.2.	Rodno senzibilisati zaposlene u zdravstvenim ustanovama	Ustanoviti i formirati na nivou opštine bazu podataka po polu, koja se odnosi na oboljenja od različitih bolesti	Kordinatorka za RR Dom zdravlja u Kolašinu Savjet za RR	2018-2022	Formirana baza podataka	Budžet opštine
------	---	--	---	-----------	-------------------------	----------------

3. Nasilje u porodici i nad ženama

Podcilj	Aktivnosti	Nosioci poslova	Rok	Pokazatelji	Izvori finansija
3.1. Što je više moguće sprječavati nasilja u porodici, detektovati vulnerabilne grupe koje su sklone nekom vidu nasilja i sa njima obavljati savjetodavne razgovore, sprovoditi planove podrške žrtvama istog ako do toga dođe.	Na nivou opštine formirati bazu podataka po polu o slučajevima i oblicima nasilja nad ženama i nasilja u porodici, koristeći podatke iz policije, zdravstvenih institucija, centara za socijalni rad i nevladinih organizacija	Savjet za RR Kordinatorka za RR Zdravstvena ustanova Centar za socijalni rad NVO Tužilaštvo Sud	2018-2022	Formirana baza podataka	

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

	Organizovati debate učeničkih debatnih klubova na temu nasilja u porodici	Savjet za RR Kordinatorka za RR Obrazovna ustanova	2018-2022	Održane radionice	Donacije
	Omogućiti besplatnu pravnu i psihološku pomoć za žrtve nasilja u porodici	Savjet za RR Lice u Opštini koje je nadležno za ovu oblast	2018-2022	Evidencija o sprovedenom psihološkom savjetovanju i pruženoj pravnoj besplatnoj pomoći	Donatorska sredstva

4. Politika i odlučivanje

Cilj : Postizanje ravnopravnog učešća žena i muškaraca na svim nivoima odlučivanja

Podcilj	Aktivnosti	Nosioci poslova	Rok	Pokazatelji	Izvori finansija
4.1. Ravnopravno učešće žena i muškaraca na svim nivoima odlučivanja	Kreirati bazu podataka po polu za zastupljenost u organima lokalne uprave, javnim službama , na rukovodećim mjestima , upravljačkim strukturama svih organa , tijela i institucija čiji je osnivač opština.	Savjet za RR Kordinatorka za RR	2018-2022	Formirana baza podataka	/

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

	Edukovati odbornice (seminar, barem jednom godišnje) o značaju i prednostima uključivanja žena u lokalnom parlamentu	Savjet za RR Lice koje obavlja djelatnosti iz oblasti RR Skupština opštine	2018-2022	Održane edukacije Veća zastupljenost i uključenost odbornica u radu Skupštine	Budžet opštine Državni budžet
--	---	--	-----------	--	----------------------------------

5. Ekonomija i održivi razvoj

Cilj : Ravnopravni pristup žena i muškaraca ekonomskim resursima i stvaranje jednakih mogućnosti za njihovo korišćenje

Podcilj	Aktivnosti	Nosioci poslova	Rok	Pokazatelji	Izvori finansija
Aktivno učešće i uključivanje žena u poslovima ekonomije i održivog razvoja	Ustanoviti i organizovati na nivou opštine bazu podataka po polu, godinama i po kvalifikacionoj strukturi, u koju uključiti : zaposlene, nezaposlene, preduzetnike i potrebe za radnom snagom i vrstom poslova	Savjet za RR Lice u Opštini zaduženo za ovu vrstu posla	2018-2022	Kreirana baza podataka	

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

	<p>Organizovati obuke (prekvalifikacije, dokvalifikacije) za nezaposlene žene, vodeći računa o zahtjevima poslodavaca. Ova se aktivnost konkretno odnosi na nezaposlene žene, žene sa sela, žene sa invaliditetom, samohrane roditelje, roditelje djece sa smetnjama u razvoju, žene preko 50 godina starosti.</p>	<p>Savjet za RR Biro rada u saradnji sa nadležnim organom lokalne uprave</p>	<p>2018-2022</p>	<p>Održane prekvalifikacije i dokvalifikacije Organizovana školovanja Održane psihološke radionice</p>	
--	--	--	------------------	--	--

Lokalni plan za postizanje rodne ravnopravnosti u opštini Kolašin 2018-2022

	Izrada projekata ženskog preduzetništva	Savjet za RR, Lokalna samouprava, ZZZ	2018-2022	Održani seminari i predavanja Štampanje uputstava za lakše započinjanje preduzetništva	Budžet Opštine Donatori IPA fondovi
--	---	---------------------------------------	-----------	---	---

6. Mediji, kultura i sport

Cilj : Unaprijediti kvalitet rada medija, kulture i sporta u oblast rodne ravnopravnosti

Podcilj	Aktivnosti	Nosioci poslova	Rok	Pokazatelji	Izvori finansija
Podizanje svijesti o RR u medijima , sportu i kulturi – eliminacija predrasuda, stereotipa	Podsticanje rada lokalnih medija i saradnja sa istima o pripremi rubrika na temu rodne ravnopravnosti	Savjet za RR Predstavnicima medija	2018-2022	Rubrike u novinama o pitanjima RR	Budžet Opštine
	Organizovati izložbe i sajmove stvaralaštva žena , jednom godišnje	Savjet za RR Organizator manifestacije NVO	2018-2022	Organizovane izložbe	Donatori

